

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egy évre — — 50 K. — f.
 Hat óra — — 25 K. — f.
 Három óra — — 13 K. — f.
 Egyes számok ára 1 korona.
 Magyarországra 68 K. — f.
 Egyébb külföldre 75 K. — f.

TELEFON: 98.

BARS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

N. v. p. riad. p. a. t. v. Bratislave
 cis. 25448/III. a 1925

H I R D E T É S E K:

□ centiméterenként — filler.
 Nyilított közlemények garmond
 soronként — filler.

Gyakori hirdető- és a velünk
 összeköttetésben levő hird. irodák
 arányában részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.
 Kéziratok vissza nem adatnak.
 Alapította: **HOLLÓ SÁNDOR.**

Megjelenik:
Minden vasárnap reggel.
 Szerkesztésért felelős: **A LAP KIADÓJA.**

A hirdetőket, előfizetőket s a reklám-
 cikkeket a kiadóhivatalba kerjük utasítani.
 A lap kiadója: **NYITRAI és TARSÁ.**

Ilyenkor nyáron

a turisták ezrei barangolják be az országot, hogy a nyári vakáció alatt megismerjék Szlovenszko szöbb vidékeit vagy érdekességeit. Divatos lett az autocar utazás is, amely lehetőséget ad arra, hogy egész társaságok utazzanak együtt. Így került Lévára a napokban a morvaországi tanítók egy csoportja, amely kalauzolás mellett megtekintette a várost.

Tagadhatatlan tény, hogy napjaink rohanó élettémpója mellett a régi idők pihenő nyaralása is nagyrésztben átalakult rohanó ritmusú nyaralássá. Az egyhelyben való nyaralás helyett az utazó nyaralás emelkedett szokássá. Az emberek ma már nem csupán pihenni akarnak nyáron, hanem látni és tapasztalni is és az utazás révén friss impressziókat gyűjteni szeretnek.

Minden vidéknek meg van a maga speciális érdekessége, csak fel kell azt fedezni valakinek és országvilág elé tárni megfelelő formában, hogy minél szélesebb körök vegyenek arról tudomást. Amint láthatjuk, így csinálja azt mostanában Selmečbánya városa, amely középkori építészeti és természeti szépségeit éppen most propagálja Léván is az idegentorgalom fellendítése érdekében, amit meg is érdemel a régi bányavárosok eme gyöngye.

Egy magyar művész mondotta egyszer, hogy a magyarok előbb jutnak el Párisba, mint pl. Gyergyóba. Igaza volt a művésznek, mert nagyon sok magyar ember van, aki sokkal nagyobb személyes ismeretekkel beszél a külföldről, mint saját hazájának legszöbb vidékeiről, amelyeket még soha sem látott és nem is tart érdemeseknek arra, hogy szépségük kedvéért felkeresse azokat. Pedig az észszerűség az lenne, hogy először saját hazánkat utazzuk be, a magunk természeti szépségeit tekintsük meg, azután kerülhet sorra a külföldi utazás. Így csinálják azt pl. most a szlovenszkoí magyar tanítók, akik a nyári szünidőben egy nagy autocar utazást rendeznek Szlovenszkoiban, melynek során felkeresnek minden jelentősebb helyet.

Az új kornak ezt az új szokását a városoknak figyelemre kell méltatni ilyen formán és reklámozni kell mind azt, ami megérdemli, hogy rátereljék a nagyközönség figyelmét. Valami többé-kevésbé ér-

dekes dolog minden városban, sőt sok községben is akad, csak éppen hogy alig tudnak róla, így a figyelem elsikklik fölötte.

Am de a kömüvesek csákányai ujabban nagy pusztításokat okoznak egyes szlovenszkoí városok régi jellegzetességeiben. Láthatjuk ezt Léván is, ahol eltűntek a város központjából a várkastélyak és eltűnt a Balassa-kapu is. Nem mondjuk, hogy talán valami szép és stílusos volt ez, de egy régi történelmi kor tanuja volt mégis, amelynek emlékét az átépítés után egy márványtáblán meg kellett volna örökíteni — és meg is kell örökíteni a jelen és a jövő kor számára.

Sokan vannak, akik szeretik a történelmet vagy talán a Jókai regények olvasása révén rögződött meg emlékezetükben Léva történelmi multja, mit találnak ma már itt, ha felkeresik Lévat, a régi történelem, a Jókai regények vagy Herceg Ferenc Ocskay brigádérosának levegőjéből? Hogyha kellő és érdemes helyekre elhelyezzük ezeket a kőbe vésett feliratokat, sokat mentünk meg a városnak ebből a történelmi levegőjéből a jövő számára.

Vagy talán nem érdemelne meg egy kis emléktáblát a lévai vár ama helye, ahonnan Görgei Arthur ellenőrizte az 1849. április 19-iki nagyszallói ütközetet? A görögtemető helyét is meg kellene jelölni és ezáltal emlékét fenntartani a városba érkező látogatók kedvéért is. Baross Gábor volt lakóházán az emléktábla már viaskodik az enyészettel. Azt is rendbe kellene hozatni. Ugy halljuk, hogy a csejkoí határban a Koháry emlékkápolna szintén nagy harcot viv az enyészettel, erre a történelmi emlékre is ki kellene terjeszteni valamely hivatalos orgánium istápoló kezét. Ezt a kérdést ajánljuk a történelmi emlékeket védő hivatal jóakaratu figyelmébe.

A lévai várat közbiztonsági okból most javíttatja a vár tulajdonosa, a lévai uradalom, a történelmi emlékeket védő hivatal irányításával. Ez alkalommal ágyugolyók és pár muzeális anyag itt is napvilágra került. De annál becsebb, ami az uradalom irodájának pánceszekrényéből került előnkbe réges-régi okmányok képében, amelyek közül a legrégibb 1340-ből való s Léva történelmével kapcsolatos. Ezuton is felhívjuk a városi előljáróságot, hogy indítsa meg a kezdő lépéseket arra vonatkozóan, hogy ezek az okmá-

nyok a városi muzeumba tésessenek megőrzés végett, amelyek annak becses darabjai lesznek. Egyuttal pedig arra is felhívjuk az előljáróságot, hogy szintén kérje fel a lévai ipartársulatokat, amelyeknek birtokában vannak még a régi céhekre vonatkozó emlékek és iratok, hogy azokat is adják át haladéktalanul a városi muzeumnak megőrzés végett. Ez annál inkább is sürgős, mert tudomásunk szerint már sok régi céhemlék elkallódott, mentsük meg tehát a menthetőt.

Végtelen kár, hogy a folyamatban levő per miatt a lévai muzeum még mindig nem nyilhatott meg a közönség számára, ám de ez nem befolyásolhat bennünket ama törekvésünkben, hogy minden muzeális értékű anyagot igyekezzünk biztosítani a muzeum részére, aminek felkarolására és támogatására ezuttal is felhívjuk mind Léva, mind a vidék kulturtörekvéseket megértő közönségét.

Ezalkalommal nem hallgathatjuk el ama több évtizedes eszménket, hogy a lévai muzeum legstílusosabb helye a lévai várban lenne. Egyébként a történelmi és műemlékeket védő hivatal igazgatója, amidőn Léván jártában megszemlélte a muzeumot és a várat, szintén azt hangoztatta, hogy annak legméltóbb helye a várban lenne. A selmeči muzeum értékét és hatását is nagyban emeli az, hogy az ugynevezett Ovárban van elhelyezve. Mi bizunk abban, hogy a lévai uradalom nem zárkózna el ama kérés teljesítése elől, hogy annak a várban helyet adjon. E tekintetben figyelembe jöhetne a várnak ama része, amely a török korszakban mecset volt s a török katonák vallásos céljait szolgálta.

A muzeumnak a vár történelmi miljöjében való elhelyezése a jövőben idegentorgalmi tekintetéből is előnyös lenne.

— Újra kötelező lesz a polgári házasság Csehszlovákiában. Mint ismeretes, az igazságügyminiszteriumban állandóan dolgoznak a polgári perrendtartás és a polgári törvénykönyv reformján. Az előkészítő munkálatok már annyira előrehaladtak, hogy az igazságügyminiszter elhatározta a reformra vonatkozó törvényjavaslatainak a nemzetgyűlés elé leendő terjesztését. Ez az ősi illészak alatt fog megtörténni. Mint értesültünk, a reform keretében az igazságügy miniszterium vissza akarja állítani a kötelező polgári házasságot is, melynek kérdésében egyelőre még ellentétek állanak fön a kormánykoalíció egyes pártjai között.

A MAI OTTHON.

A világháború nemcsak a gazdasági életben nyitott új korszakot, nemcsak a politikai életben hozott nagy változásokat, hanem mélyenjáróan felszántotta a szellemi élet egész termőtalaját. Talán egy kulturális megnyilvánulásban sem fejeződik ki ez az új szellem tisztábban és teljesebben, mint a gyakorlati művészetekben: az építészetben, a lakásberendezésben, általában az iparművészetben. Mint ahogy a politikai életben a polgári individualizmus visszahatásként a kollektívizmusnak legkülönbözőbb formái következtek (fascizmus, hitlerizmus, kommunizmus) ugyanugy ezek a gyakorlati, vagy amint általában nevezni szokták: alkalmazott művészetek feladták a maguk külön és egyéni léttüket, öncélúságukat és az építézet vezetését alatt új összetételeiben jelentek meg.

Az építések és művészek, akik ezt az új szintézist megteremtették, vagy hivatva szegődtek, tiltakoznak ugyan ez ellen a szó ellen, de műtörténelmi szempontból tekintve ez az új szintézis mégis csak új stílust jelent. Szemben a háború előtti idők művészeinek stílus-céltűzéseiével, mikor szecessziós, majd nemzeti, későbbben expressionista és futurista stílus megteremtésén tudatosan munkálkodtak, a háború utáni építés és tervező művészek munkásságát nem ilyen stílusir keresések irányították. Jelszavuk a tárgyalóság volt, azaz olyan formák kialakítása, amelyek a dolgok rendeltetéséből önként folynak. Például a lakóház épületén nem a gipszdekoráció, párnaküszölok, balusztrádok a formalkötők és stílusadó jegyek, hanem az épületnek a formák által tisztán bevallott és hangsúlyozott rendeltetése. Ez a kor nem tartja megengedhetőnek, hogy szerény bérkaszányak a reneszánsz és barokk-paloták pompázatos pózában tetszelegjenek, hanem a legegyszerűbb és leggazdaságosabb eszközökkel igyekeznek a lakás céljának legmegfelelőbb térképézést elérni. A tárgyalóság összefoglaló jelszavába beleérti mindazokat a tulajdonságokat, melyek a lakást a mai értelemben jóvá teszik, tehát beleérti a la-

kásnak azt a tulajdonságát, mellyel a mai ember munkájának, pihenésének, kényelmének a legkézségesebb szolgája (funkcionálizmus), az egészségügyi szempontokat, azaz, hogy a lakás könnyen tisztogatható, karban tartható, szellőztethető, napfényes, egyszerűan higiénikus legyen.

Ezeknek a céloknak megvalósításában a butortervező, lakberendező művészet átvette az építészet formáit és alvettette magát az építészet irányításának. Hogy a mai otthon butorzatának sima egyszerűsége, hangsúlyozott szerkesztetisége, diszkrétül puritánizmusa, aztán az egészen új szobatípusok (kombinált szobák) milyen rendkívül nagy eredményt jelentenek, arra csak az a megfontolás világíthat rá, mely egy régi lakás zsufolt csebecsési és fölösleges dísz tárgyai, meg az újkori lakberendezés funkcionálizmusa között összehasonlítást tesz. A régi lakás valóságos kis múzeum volt, melyben nipppek, szobrocskák, emléktárgyak, népművészeti tárgyak, japánlegyezők, kínai lakkos dobozok, altwienporcellánok, csiszolt üvegpharok, római meg népvándorlási leletek, zenélőórák stb. foglalták el a helyet a lakók elől.

A mai otthon butorzata, berendezése egyetlen cált ismer és ez az ember. A korszerű lakás művésze éppen azt a szempontot hangsúlyozza ki és teszi formaalkotóvá, mely a megelőző korszakban a legelhanyagoltabb szempont volt, t. i. a gyakorlatiasságot. Az igazi szép lakás ma az igazi jó és egészséges lakás. A jónak és szépeknek, ennek az ősilég azonosan egy, majd a görög művészet fénykorában ismét egyesített két fogalomnak felel meg a mai lakás azzal, hogy tárgyaiban a lehető legteljesebb szerkesztés mellett a legtisztább formákat, a legmegnyugtatóbb arányokat és színességet igyekezik megvalósítani.

Az új szintézis, melyben ez az új művészet megfogalmazott, bár külsőségeiben teljesen ellentmond a múlt művészi hagyományainak, mégis azzal a tulajdonságával, mely a dolgoknak a legnagyobbtól a legkisebbig terjedően egységes formamegoldásra szolgáló elvet ad, a barokk óta az egyetlen

stílus. Történelmileg tisztán áttekinthető ennek az új stílusnak minden előzménye és kialakulásának törvényzerűsége. A barokk után a rokokó, ez az intim és kecses változata ama fenségesen praktikus stílusnak, még a rendi társadalmi szervezet művésze. A polgári átszervezkedés után a társadalmi rend kísérletet tett arra, hogy a rendiség művészeti formáit a maga szükségletei számára áthangolja (a biédemayer), majd a századforduló tájékán különböző stílusokkal kísérletezett, melyeknek lényege azonban mindig az a tu nyomóan díszítő szemlélet volt, melyet a polgári társadalom elődjétől örökölt. Ezek a stíluskeresések mindig bizonyos külsőségek-ből indultak ki és a stílus jegyeit nem a tárgyak szerkesztésében, hanem ornamentális értékekben keresték. Így a szecesszió teljesen önkényes, bár kétségtelenül dekoratív és egyszerű vonalakat hozott anélkül, hogy az épületek, vagy berendezési tárgyak régi szerkesztését a legkevésbé változtatást tette volna. Valójában ez jelentette a szecesszió sikerét: a stíluskeresés több kevésbé rokona a szecesszióhoz mindaz, ami utána következett, tehát az összes izmusok. A polgári társadalom lakásművészetének igazi és végleges formáit csakis a szemlélet teremtette meg, mely felszabadította magát a megelőző korszakot minden külsőségeinek befolyása alól és a polgári életformák, igények és gazdasági képességek megfigyeléséből merített.

Közben természetesen az ipari termelés is új fejlődési fokozatokon ment át. A kézműves ipar mellett hatalmasan felfejlődött és kiberebélyesedett a gyáripar, mely nagyjából ugyanazokhoz a lépcsőfokokhoz haladt át, mint maga az iparművészet. Utána a megelőző korszak formaszagad kézműiparát, majd formailag egyszerű és új, de technikailag megoldatlan tömegtermelés következett, míg eljutott odáig, hogy a tömegtermelés gondozására a legkiválóbb művészeket nyerte meg.

A világszerte alakuló „Werkbundok” ideálú tűzték ki a „minőségimunka” fogalmát, mely a mai ember számára mai formában, művésziileg és iparilag a legteljesebb értéket adja. G—r.

Léva története a XVII. században

Írta: HAICZL KÁLMÁN dr.

VII.

Igy azután az is megtörtént, hogy a lévai várban elzárt török rabok 1663. június 16-án börtönükből megszökhettek. Gany Péter jul. 3-án erről a körmcieket értesíti: „Az elmúlt hó 16-án nagy veszteség ért bennünket, mert éjnek idején 18 török fogoly kiásta és feltörte börtönüket, ahonnan várőrségünknek minden nagyobb veszélyeztetése nélkül (!) elváltak és Esztergomba mentek. Ezek közt én is egy foglyot vesztettem, akinek váltásdíja ezer biradalmi tallér volt. Mindez azért történt, mert az őrség fizetésében hiány van. A katonaság, mivel itt fizetésre nem számíthat, szétszóródik és oda megy ahol fizetést kaphat.” (Némethy 319—320.)

Mohamed Köprili nagyvezér őrsi hadseregével ekkor már Buda felé közeledett.

Léva várának eleste és felszabadítása.

Mikor Köprili-Záde Fázil Ahmed pasa új nagyvezér 1663. év tavaszán 100,000 főnyi seregével Magyarország felé elindult, az egész ország védtelenül és nyitva állott előtte. A végvárak elhanyagolva, őrség és felszerelés nélkül állottak.

Ki volt ez évben Léva várkapitánya? nem tudjuk. Hős és vitéz lélek bizonyára nem lakozott benne. Mihelyt Érsekújvár elesének és a török sereg közeledésének hírére vette, német hadinépének egy részével együtt a várat sorsára bízva — megszökött. A várnak vicekapitánya Bartakovich Gáspár, a törököknek utja elé akadályokat gördíthessen, az őbarsi Garamhidat szétbontatta. A török sereg Apafy Mihály erdélyi fejedelemmel október 27-én indult el Érsekújvárról és Udvardon, Csiffáron, Kis és Nagy Győrödön át Kis Barsba érkezett a Garam mellé. „Hogy pedig a Garam vizén akadály nélkül mehessen a vizen által minden népe, a moldovai vajdát jó idején elküldötte volt az hidak csináltatására, melyeket a lévaiak elbontottak volt. Az havasalföldi vajdát pedig, egy pasával együtt az álguk mellé rendelt volt, kiket bálokkal és oláhokkal vonatnak vala, és hol ezek nem bírhatják vala, verik s tagolják vala.”

„A fővezér azért Léva alá szállván, I. novemb. a várat kéri, igérvén, hogy elbocsátja békével a benne levőket, ha szép szerént

megadják; de ha nem, el kell vesznik. Kik megrémülvén a számtalan sokaságtul, megadják 2. nov. kiket el is bocsát, szekereket rendeltetvén alájuk.” (Czegledi István leírása, aki Apafynak kíséretében volt. Toldy. Új Magyar Múzeum 1860. I. 107—108.)

Ánde Bartakovich a várat mégsem ily könnyű szerrel adta fel. Miként az alább közölt tanuvallomások igazolják, az elősereg vezére több ízben is felhívta őt a vár átadására, de Bartakovich tagadólag válaszolt. A vár ágyú is szüntelen okádták a tüzet a törökökre ugyannyira, hogy a sűrű lövés következtében az egyik ágyú meg is repedt és három német katonát elpusztított. Mikor azután a nagyvezér is Léva alá érkezett és Bartakovich látta, hogy segítséget sehonnan sem várhat, a nagy török sereggel szemben pedig minden ellenállás hiábavaló, a nagyvezérral tárgyalásba bocsátkozott és nov. 2-án a várat szabad elvonulás feltétele alatt átadta.

Evlia Cselebi török történetíró, aki az 1663—1664. évi hadjáratokban résztvett, leírása szerint a török sereg ott. elején indult Kösze Ali pasa főszerdár vezetése alatt Léva elfoglalására. A sereg utjának irányát azonban az ő jelentése alapján megállapítani nem lehet. Azt írja, hogy Érsekújvárból 7 óra alatt Mádén-Szüfli várához értek, melyet a magyarok Alsó-Bányának (talán Ujbánya? de bizonyos, hogy nem Ujbányán keresztül jöttek) neveznek. Vára magas dombon fekszik és köepületű erős vár, de kicsiny. Mivel hegyeiben ezüstbánya van, azért nevezik Mádén-Kalászinak (Bányavár), de kissé jövedelmentlen. Innen indultak Lévára. A várat október 21-én önként adták fel. (Török-magyar történelmi emlékek. Evlia Cselebi magyarországi utazásai 1664—1666. I. 377.) Dátumai mindenesetre megbízhatatlanok.

Ennél kétségkívül érdekesebb Lévának leírása, amely ugyanott olvasható.

„Régi időben ez a vár felső Magyarországnak Egyptoma volt, mivel a Garam partján sok rizs (!) termett. Jelenleg szántóföldek vannak ott; mostanában is bőség van azokon. Hegyeiben arany és ezüstbányája sok helyen van, síkságán pedig a Garam folyó az élet vize gyanánt folyik. Sőt a vár külvárosának déli részén levő nádas mocsár is a Garam folyó kiáradása. A Garam folyó Felső-Magyarország Külvár várától és Bányavár (Mádénvár) hegyéből jön s a Léva vára alatt elmenvén, az Esztergom áttelében fekvő Dsigerdelen (Párkány) vára közelében a Dunába folyik.

KÜLÖNFÉLÉK

— **A magyar pártok közös felhívása a tiszamenti árvízkarosultak felszólítására.** Eszterházy János, az országos keresztényszocialista párt vezére; Egy Ferenc, a kárpátaljai magyar nemzeti párt és pártiszvelet elnöke; dr. Korláth Endre, a kárpátaljai magyarság szenátora; Hoky Károly, a kárpátaljai magyarság képviselője; dr. Siménfalvy Árpád és Jecsek Miklós, a kárpátaljai magyarság és öslakosság pártiszveletének két országos képviselője, egységes felhívást bocsájtottak ki Szlovénia és Kárpátalja egész öslakossághoz, minden városához és községéhez, minden jötekhöz, kulturális- és sportegyesületéhez, a gyermekeik és övéik miatt a halálfélelem izgalmaik nem szenvedett szlovéniai és kárpátaljai anyához, melyben megrázó szavakkal esetelek a tiszamenti árvízhatározta pusztítását és önkéntes adakozásra szólítják fel őket. A felhívás elmondja, hogy Rahótól Badalóig siralomgyölgé váltzott az a pár nappal előbb vetésében és természetben még ígért földje. — Rahótól Badalóig e föld népének kálvária útján járunk s Golgothája: Tiszaujok — mondja a kiáltvány. — Több ezer azoknak a száma, akik mindenütt elvesztették a koldusokká lettek. — Több ezer azoknak a száma, kiknek éjszaka csak a csillagok ég borul nyugovó helyük fölé. — Elvárjuk, hogy a karosultakat, önkrementeiket és földönfutóvá lettek az államhatárol és kormány minden erejével segíteni és kártalanítani fogja. — Elvárjuk, hogy a kormány teljesíteni fogja hivatalos kötelezettségét és nem könyörödmányt fog juttatni a karosult és önkrementeireknek, hanem mindent megad, hogy ellásse, kárpótolja, feleljen ezt a vidéket s annak népét, melyet önhibáján kívül, talán éppen a hivatalos mulasztások következtében ért a katasztrófa. Ezután a szlovéniai és kárpátaljai magyarsághoz és öslakossághoz fordulnak a törvényhozók és pártvezérek és szívére beszélve szólítják fel az adakozásra. — Szlovénia és Kárpátalja városai és falvai — melyeknek házai épek, tájai fel nem dultak — hívják össze előjárásokat, hogy siessenek segíty megszavazni és küldeni. Ugyanezt kéri az összes felsorolt egyesületek, a családapák és családanyák. A gyűjtött pénzt, ruháneműt, élelmiszert Tiszaujokra kéri küldeni. Mi is reméljük, hogy a felhívás eredményes lesz és a magyarság, illetve öslakosság szíve megmozdul testvérei nagy nyomora láttán.

— **Városi közgyűlés.** Léva város képviselőtestülete pénteken este rendkívüli közgyűlést tartott Antal Gyula vezető városbíró elnökletével. Állampolgársági és illetégségi ügy tárgyalása után a városi földök beáradása iránt intézkedett a közgyűlés. Galambos János, Vizy Sándor és a lévai méhészeti egyesület ajánlatát fogadva el. — Majd a Közép-szlovéniai Villamosági Művek R. T. kérelme került sorra. A város és a villamosági művek között érvényben levő szerződés értelmében ugyanis a villamosművek a város területén jogosultak villamos áramot a városi villamostelep közvetítésével elkerülve, közvetlenül szállítani a nagy fogyasztóknak, amely megállapítás a harminc kilowattot felüli bekapcsolási értékű kezdődik. Most arról van szó, hogy a dohánybevéltől részére készült áramot szállítani a Közép-szlovéniai. A közgyűlés megengedte a villamos műveknek, hogy a hálózattartó oszlopokat elhelyezhessen, addig, míg arra a helyre a városnak nem lesz szüksége és a tulajdonjog elismerése fejében évi ötven korona bért fog fizetni. Az áramszállításra vonatkozó rész feletti határozatot a közgyűlés kiadta a városi villamos üzemi bizottságnak kiegészítő javaslat hozzá fűzése céljából. Ennek az ügynek tárgyalása során Pollak Emil dr. erős kritika tárgyává tette a Közép-szlovéniai Vill. Műveket azért, mert lévai munkáinak nem alkalmasnak helybeli munkásokat, amihöz Kovács Ferenc még azt fűzi hozzá, hogy a társaság a napzámos munkáinak is olyan vidékeket foglalkoztat, akiknek odahaza több földjük van. A

felszólalók azt követelik, hogy a városi hatóság minden erejével hasson oda, hogy a villamos művek lévai munkásokat foglalkoztassanak. Ennek kapcsán rámutattak arra is, hogy a lévai betegsegélyző pénztárbán is idegen emberrel töltötték be a szolgai állást, noha számos arra rátermelt munkanélküli van Léván is. Schwartz Mór hangsúlyozza, hogy ez nem történhet meg, hogyha a régóta esedékes betegsegélyző választásokat hírtak volna. Inditványozza, hogy a közgyűlés ennek érdekében tegyen felterjesztést. Vojtás városi titkár megjegyzi, hogy a betegsegélyző törvények alapján működik s a városi hatáskörének átépése nélkül ezeket nem kritizálhatja. (Maga az a tény, hogy a betegsegélyző választásokat évek óta nem írják ki: ellentétben van a betegsegélyző autonómiajára vonatkozó törvényes rendelkezéssel. A szerk.) Bányi Endre felszólalásában szintén a betegsegélyző autonómiajának visszaállítását sürgette. Klein Armin a villamos áram mai árát magasnak tartja. Rámutat arra, hogy 13 év óta fizetjük ezeket az áramárakat, noha 13 év óta minden téren árcsökkenés történt. A mai gazdasági viszonyokhoz mért árendezést kér. A közgyűlés az ügyet a villamos üzemeltetés és a tanács elé utalta tárgyalás végett. A közgyűlés ezután hozzájárult ahhoz, hogy a városi vígadóban a bevezetendő forgóáramnak megfelelő elektrotechnikai átalakításokra a városi törzsvagyomból ötvenezer koronás hitelt biztosítsanak. (Ez azonban nem jelenti azt, hogy az egész összeg felhasználják.) Ennek az ügynek a tárgyalásánál nagyobb viták merültek fel, sőt Bartys Vladimir és Csorba Jenő között erősebb is fejlődött, de a végén kiderült, hogy az egész Bartys téves információján alapult. Koszfalonyi József ezután rámutatott arra, hogy az informálatlanság mennyi tíres szalmacséplést idéz elő a közgyűlésben. Ezután a napirend utolsó pontja került volna sorra, a vígadóban előállott helyzet, de mivel ez időközben bekéssen likvidáltott, így nem kellett azt tárgyalni. A vígadó tartózásánál ugyanis a vállalkozók nem tartották be a munkások díjazásánál a kollektív szerződést, miért is beszüntették a munkát. A közgyűlés napján azonban a vállalkozók hosszas tárgyalás után végre elismerték a kollektív szerződés érvényét, így a munkások újból munkába léptek. Pollak Emil dr. jelentést kér a vígadó munkálatainak történetéről szerencsétlenség kivizsgálásáról és gyorssegélyt kér a szerencsétlenül járt két munkás családjának. A vezetőbíró kijelenti, hogy a vizsgálat az ipari hatóságokra és az állami bíróságra tartozik, nem pedig a városra. Az anyagi természetű követeléseket is ott érvényesíthetik. (A gyorssegély ügye a tanács elé kerül.) Schwartz Mór a városi hatóság intervencióját kéri a kórházi építkezés munkásfelvételénél tapasztalható protekcionizmus ellen, kéri a hegyaljai személtételep rendezését és tiltakozásra hívja fel a közgyűlést a munkanélküli segélyezéséről a genti rendszer készülő megszüntetése ellen.

— **A Lévai Kereskedelmi Csarnok** f. hó 20-án este a kaszinó nagyeremben értekezletet tartott, melyre az összes helybeli kereskedők, azok is, akik nem tagjai a csarnoknak, meg lettek hívva. Az igen szép számban megjelent kereskedők értekezletét Pokorny Bohumir elnök nyitotta meg, majd Kern Oszkár alelnök, Munk Károly dr. ügyész és Barnáth Adolf titkár felszólalása után a megjelent kereskedők mind beléptek a Lévai Kereskedelmi Csarnok kötelezőbe s ezáltal a Kereskedők Országos Szervezetének tagjai sorába is. Az országos szervezet terve vette, hogy egy önálló betegsegélyző pénztárt és agkori biztosítási osztályt szervez meg, melynek munkálatai már igen szépen előre haladtak. — E hó 25-én este 1/29 órakor a kaszinóban rendkívüli közgyűlés lesz tartva, melyen már az új tagok is résztvesznek. Ezen gyűlés legfontosabb programpontja annak megállapítása lesz, hogy a Lévai Kereskedelmi Csarnok testületileg belép az országos szervezet tagjai sorába. Ez az akció azt jelenti, hogy az önálló egység körében is mind erősebben hódít a betegsegélyezés és az agkori biztosítás eszméje a mai súlyos viszonyok közepette.

— **A Lévai Ker. Munkásegylet** Anna-bálya és népszínmű színelőadása iránt, amely f. hó 30-án, vasárnap lesz, élénk az érdeklődés, így az sikeresnek ígérkezik.

— **Gyászhirek.** Újbányán életének 73. évében elhunyt Kardos Ilona. Hílt tetemet Dunavacsára szállították, ahol a református temetőben helyezték örök nyugalomra. A megboldogultban Szedlacsak János nyug. szelvi körjegyző sógoranjét gyászolja. — Tomcsányi Ernő ungvári gyógyszerész és lévai származású neje, Bányai Bözsiné, egyetlen gyermeke Erzsike, másfél éves korában elhunyt. — Dávid Mariska, — Kácsor Mihály nevelt leánya, — életének 21. évében Léván elhunyt.

— **Világgraszoló nagy esemény készült augusztus elsőjével Gödöllőn.** Az egész földkerekség nemzeti cserkészzeinek találkozója lesz itt két hétig a legnagyobb keretek között, ami eddig Jamboree-t jellemzett. Gödöllőn jönnek össze úgy Európából, mint a tengerentúli országokból azok, akik a cserkészszeme jegyében dolgoztak négy éven át, hogy ügyességüket, kiválóságukat bemutassák s ezzel példát, tanúságot, ujszerítészt szolgáltatassanak a négy évenként mindig más és más országban megtartandó cserkész Jamboree résztvevőinek, hogy innen mindenki gazdag tapasztalatokkal térjen vissza, erőt, hitet, hitartást merítsen a cserkészlet új jövőt építő nemes munkájából. 35.000 cserkész találkozik Gödöllőn, sátorpalotákban fognak lakni, táborikonnyákról étkezni, népszokásokat, táncaikat, zenéjüket ismertté tenni. Részt vesz itt a legkisebb elemista cserkésztestől kezdve minden korosztály, a 76 éves Baden Powellig, a világ főcserkészéig. Városunk lakosságát kb. háromszor véve, képzeljük el, hogy harmincezer személy, tehát egy nagy város lakossága együtt milyen impozáns produkálhat. Ebben a nagy törekvésben van valami hatalmas életigazság, egy nagy cél az elérés: az emberibb ember. Ez a cserkészmunka alapja! Ebben a gondolatban serénykednek és riadóköszületégekben vannak az összes magyarországi cserkészek és dolgoznak már évek óta, hogy tanubizonyosságot tegyenek kiváló cserkészszellemükről. Külön reptőgépek táboruk lesz a cserkészeknek. Az egész országot cserkészszellem irányítja és a másokkal szemben figyelmes cserkészszolgálatra készség fogja a Jamboree-ra érkezőket kalauzolni, szórakoztatni, az ország vezetés részeibe rendezendő kirándulásokon, hogy felejtethetlenné tegyék a magyarországi Jamboree-t. Külön vasutvonalakat és kocsikat építettek az óriási tábori forgalom lebonyolítására. Külön nagy cserkészpostá és táviradhivattal, telefonközponttal, kórházzal, színházzal, rendőrséggel fog rendelkezni a világtábor. Köztársaságunk cserkészszervelete is nagyban készül Gödöllőre. A gyűjtőtábor a pozsonyi Ligetfalun lesz, ahonnan hajóval utaznak le, hogy részesei legyenek a nagy eseménynek. A lengyelek és birodalmi németek közül sokan kerékpáron teszik meg az utat hazájukból. Mint jelezzük van, a lengyel kerékpáros cserkész osztág egy része városunkon keresztül fog menni Magyarországra fel. 35 ezer ifjú — fehérek és színesek — a világ minden tájáról testvéri közfoglásra jön össze Gödöllőn és együtt építi egy szebb és emberibb élet útját. — A Jamboree-ra, valamint a vizum és utazási kedvezményekre vonatkozó információkkal ifj. Schubert Pál (Léva, Köztársaság-tér 7) szolgál.

— **Házkatatás a magyar nemzeti párt lévai irodájában.** Az országos hivatal a magyar nemzeti párt ifjúsági szervezkedését, az ifjúsági csoport működését jú. 10-én kelt végzésével most betiltotta. Ezzel kapcsolatban a magyar nemzeti párt irodáiban és a párt több vezetőségi tagjában a hatóság házkutatásokat tartott. Csütörtökön a lévai párttitkárság irodájában is megjelent a cendörés és összeszedte az ifjúsági munkacsoportra vonatkozó anyagot. Így elvitték az ifjúsági jelvényeket, az igazolványokat, a csoport tagjainak névsorát és az alakuló gyűlések jegyzőkönyveinek blankettáit. Alösszeesen a cendörés megjelent Kúcs Gyulánál, az ottani ifjúsági csoport elnökénél, akit az ifjúsági csoport, megőrzésre nála levő lobogójának kiadására szólítottak fel. (Ezt a lo-

bogót májusban akarták felavatni, azonban a hatóság nem engedélyezte a gyűlést, melynek keretében a zászlót felavatták volna. Így a zászlót eddig még nem is használták.) Kúcs Gyula a zászló kiadását megtagadta s azt mondta a csendőröknek, hogy a zászló a magyar nemzeti párt tulajdona, nem pedig az övé, így azzal a párt rendelkezik, miént is neki először a párttól kell utasítást kérni. Kúcs Gyulát a csendőrség ellenszégülés címen letartóztatta és a lévai járásbíróshoz kísérte. Kúcs Gyulát itt kihallgatták, majd azután szabadlábra helyezték, de a büntető eljárást megindították ellene. Azalatt az idő alatt Kúcs lakásán is megtörtént a házkutatás és a zászlót a csendőrség a lévai csendőrsparancsnokságra behozta, ahonnan a járási hivatalba továbbították. Szent-Ivány Zsuzsa nemzeti képviselő, a magyar nemzeti párt vezetője a kormánytól interveniált az országos hivatal beittől intézkedésének visszavonása érdekében.

— Újabb geológiai felfedezések Bars megyében. Czimmermann Jenő dóci-fürési (Pila) lakos a besztercebányai bányakapitányság engedélye alapján 1925. év óta végez geológiai kutatásokat a környékbeli hegységekben. Kutatásait már eddig is siker koronázta, amennyiben Pálosnagymező határában gyönyörű aragonit és ónit követ-leletet lelt. Az aragonit hófehérségű és áttetsző nagyon szép kőzet. A lelet helye magántulajdon, amelyet a felfedező ötven évre bérbé vett. Czimmermann ugyancsak Pálosnagymező határában olyan vulkanikus képződményekre bukkant, amelyek trégya gyanánt használhatók fel. Ez az úgynevezett „dolomit mütrégya”, amely a pozsonyi állami vegyvizsgáló hivatal megállapítása szerint 51.54% meszet, 45.32% magnéziumot, továbbá kén, foszfort és más anyagokat tartalmaz. A bányát az ősz folyamán nyitják meg. Czimmermann kutatásainak még más s talán ezeknél is jelentősebb eredményre van kilátása.

— Vége felé közeledik a gazdasági válság? A népszámvétési felügyeletek alatt működő konjunktúrakutató intézet most adta ki legutolsó jelentését. A jelentés nagy feltűnést keltett, mert első ízben mutat rá a világgazdasági helyzet némi javulására és a válság közeli végét jósolja be. A jelentés szerint a legutóbbi években a válság tartama alatt a nyersanyagárak mintegy 60%-al, a nyakterkedelmi árak mintegy 30—40%-al szálltak le. Ez az áresés kapcsolatban a forgalom összezsugorodásával azt eredményezte, hogy az üzemek által a magas árak idején felvett kölcsönök ezek számára lebirhatatlan terhet jelentettek. Az idén első ízben állapítható meg sok év után a nyersanyagárak némi emelkedése. A 19 legfontosabb nyersanyag ára, aranyban számítva az elmúlt évi árához képest átlagos 8 százalékos emelkedést tüntet fel. Egyelőre nem lehet megállapítani, hogy az árak emelkedésében mennyiben játszik közre az amerikai spekuláció, mely a dollár áresésében nyilvánul meg, ténny azonban az, hogy az egyes anyagokban, így kaucaukban, fémekben, cukorban nagyobb kereslet mutatkozik és a világpiacon az elmúlt időszakhoz viszonyítva gyenge élénkületet lehet tapasztalni.

— Az új végrehajtási törvény szerint szakértői becsülés útján kell megállapítani az árverésre kerülő ingatlanok értékét. A becsülés módját szabályozó kormányrendelet azonban eddig nem volt meg és ezért az utóbbi hónapokban nem is lehetett ingatlan árverezni. A törv. és rend. gyűjteményében 100—1933. szám alatt már megjelent az erről szóló kormányrendelet, amely részletesen szabályozza a becsülés körüli eljárást. Szlovénzskón és Podr. Ruszban az 1933. év végéig kell a rendelet szerint összeállítani a becsülést végző szakértők listáit. Ez év végéig tehát aligha fog lehetni ingatlan elárverezni még olyan esetben sem, amelynél nem esik a gazdákra vonatkozó moratórium alá. Ha azonban az ingatlan valószínű értéke nem haladja meg a 2000 Kc-t, akkor nem kell kiűző szak-

értő a becsüléshez. Ilyen esetekben tehát mostanában sem lesz akadály az árverés megtartásának. Egyébként a bíróság határozása meg mindig az összes körülmények figyelembe vételével, vagy szakértőt kell alkalmazni. A végrehajtási eljárás során irányadó becsülésték a bíróság állapítja meg a szakértői vélemény alapján.

— A felhatalmazási törvénnyel fogják szabályozni a munkanélküli segély leállítását. A törvényhozás mindkét háza megkezdte nyári szabadságát, tehát helpolitikai szünetet volne, azonban a kormány még mindig nem tudott egyezséget elérni a munkanélküli segély leállítására nézve. A kormány illetékes miniszterei és a szakszervezetek vezetősége között folyó tanácskozásokon még mindig nem sikerült az ellentéteket elidegeníteni egymással összeegyeztetni, de elvben már a szakszervezetek is elismerik a csökkentés szükségességét és így valószínűnek látszik, hogy a közeli napokban a kormány a felhatalmazási törvény alapján rendelkezni fogja szabályozni a segélyezés új módozatait. A tárgyalásokból kiszivárgó hírekből bizonyosnak vehető, hogy a nőtlen munkanélkülieknek az állami segélyhozzájárulása eddigi mértékét a felére szállítják le, míg a családostoknál ez a csökkentés 40%-os lesz. Szűkíteni fogják a munkanélküliek élelmezési akcióját és szigorítják a segélyezett ellenőrzését, amit a járási hivatalok és a csendőrség fog eszközözni. Az élelmezési akcióból kizárják mindazokat, akik a genti rendszer alapján már segélyt huznak, vagy rokkant, illetve szociális biztosítási illelmenyeket kapnak, akiknek kis házuk van és azokat az idénymenteseket, akik legalább az idény felén munkában töltötték s végül mindazokat, akik saját hibájukból vesztették el munkájukat és azokat, akik a nekik felajánlott munkát nem akarják elfogadni. Megreformálják az állami rokkantsegélyeket is és az igényjogosultságot csak a 30 százalékos rokkantság esetén ismerik el, holott eddig már a 20 százalékos rokkantságnak is meg volt a jogigényük az állami segélyezésére. Ez a rendelkezés legalább 30 ezer hadirokkantot érint közelebről. Az új rendelkezések augusztus 1 én lépnek életbe a felhatalmazási törvény alapján rendeleti uton. — Ezzel kapcsolatban jelezzük, hogy ugyancsak rendelet van készülöben az állami fizetek gazdálkodását illelőleg, amellyel azokat egészesen kereskedelmi alapokra akarják fektetni. Új rendeletekkel fogják szabályozni a fontos pénzügyi kérdéseket, amelyekkel a hitellelőtségeket akarják kibövíteni. Rendeleti uton meghosszabbítják és megreformálják a gabonaszindikátust és új rendelkezéseket adnak ki a behozatali jegyeket illelőleg. Novellizálják az utalapról szóló törvényt, a textilárak forgalmidőjének átalyonozását és a kis sörözöknök adott támogatásról szóló kormányrendeletet. Kiadják továbbá a rendeletet, amely a produktív munkanélküliek támogatását kibövíti, a közsegélyben és a járásookban végzendő szükségmunkákra egyszeri egy százalékos pótlókat szednek be minden adóköteles jövedelem után.

— A Garam áldozatai. A vasárnapi nagy hőség a fürdőzők széles tömegeit csábította a Garamba és amelynök sajnos, több áldozata lett. A sátró uradalmi komp mellett egy nagy csoport fürdött, közte Szabó János hat éves fiúcska is, aki a közeli Flóra-majorból való. Egyszer csak nagy lármára lettek figyelmesek a Garam másik oldalán levő lévai sporthorgászok, akik megdöbbenve látták, hogy az ár egy kis gyermeket sodor magával. A lévai horgászok közül Seemann József, a lévai uradalmi nyugalmazott erdésze gyors elhatározással ledobta kabátját és ruháitól a vízbe vetette magát a felkötött gyermek megmentésére. Amíg a fürdőzők között levő 15—20 legény ijedten lármázott, addig Seemann a fiúval szerencsésen kiúszott. A bátor életmentő megeredmi az elismerést, mert a vízben levők sokaságának fejvesztettsége közben a kisfiú a vízbe vezetett volna. Ennél tragikusabban végződött Keszeg Lukács 22 éves nemcsernyi fiatalembere vasárnapi weekendje, aki kerékpáron Kiskozmáryra rándult, ahol kihevülve a Garam hős hullámba vetette magát és egy-

szerre elmerült. Holtestét három óra mulva találták meg. Halálóváradon is halálós fürdés történt. Itt egy újbányai származású aratómunkás vezetett a Garamba. A csalóka Garamban tanácsos lesz a vízdérlő érkezettelenek, a folyó mélyiségi viszonyaital ismeretleneknek a legnagyobb óvatosságot tanusítani.

Rendelő áthelyesés. M. U. Dr. Weisz Gyula gyermekgyógyász szakorvos rendelőjét ugyanazon utca (Komensky—Kossuth) 7 sz. alá a Dr. Vicsék házba helyezte át. Rendel kizárólag gyermekeknek 14 éves korig; a Lieč fond és magánalkalmazottak részére is.

Fényképező gépek, filmek, lemezek, papírok, fizeterek legnagyobb raktára, legkellemebb fizetési feltételek PICK DROGÉRIA Levice.

Köszönetnyilvánítás.

Dr. Stern Géza fogorvos Jáva-szigetéről 300 K-t küldött az Árvaháznak Dr. Kmoskó Béla ügyvédjének útján. Fogadják a nemesszivű adakozó az árvák nevében halás köszönetemet. Lévs, 1933. VII. 18.

OFFERMANNE ÁRVAY MÁRIA alelnök.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

Születések. Kiss Károly — Polgár Etel fia Károly Sándor — Meszáros József — Szoletánszky Rozalia leánya Erzsébet — Moravik Jozsef Sámuel — Hudec Anna fia Béla Sándor. Házasság. Herz Gyula rkat. — Hlukány Mária rkat. Halálóások. Várady Sándorné Nagy Margit 44 éves — Pásztor János 54 éves — Dávid Mária 21 éves — Zsnyava József 36 éves

A „Bars” rádió műsora:

A budapesti műsornál minden hétköznapon: 6.45 Torna, utána gramofon zene. 9.45 Hírek. 12.35 Hangv. folyt. 10.— Előadás—feloavasás 13.— Pontos időjelzés. 11.10 Nemzetközi vízjel. 14.30 Hírek. 12.— Déli harangzós. 15.— Piaci árak, árf. hírek 12.25 Hírek. 16.45 Pontos idő, hírek. 22-23 között pontos idő és hírek. Vasárnap, július 23. BRATISLAVA. 10.05 Katonazene 12.05 Rádió-zk. 18 Gramofon. 18.35 Gordonkaverseny. 22.20 Zene. BUDAPEST. 9.15 Hírek. 10. Ref. istentisztelet. 11 R. kath. mise. Majd Hangv. Zenekar. 14 Gramofon. 15 Földmvelésügyi előadás. 15.40 Bura cigkz. 17.05 „Egynéhány egykori újsághír a régi Pest-Budáról” előadás. 17.30 Mándits-zk. 18.40 Magyar-csehszlovak vízpolómérkőzés közz. 19.30 Zongoraverseny. 20.10 „Keringő és szerelem” hangjáték. Majd Kácz cigkz. PRAHA. 8.30 és 9 Gramofon. 9.30 Saxofon-zene. 11 Katonazene. 17.45 Gramofon. 20.05 Katonazene. WIEN. 8 Ébresztő. 10 Geothe-dalok. 12.45 Szimfónikusok. 15.30 Kamarazene. 17 Zene. 20.15 Szimnű.

Hétfő, július 24.

BRATISLAVA. 11.05 Gramofon. 12.30 Zene. 17.45 Gramofon. 18.10 Kamarazene. BUDAPEST. 12.05 Gramofon. 13.30 Garal-zk. 15.30 Diákfőlöra. 16 Cserkészövetség előadás. 17 Hangv. Zenekar. 18.15 „Lotz Károly, a művész és az ember” előadás. 18.45 Csorba cigkz. 20.10 Grieg-dalok. 21.05 Vonósnyegyes. 22.25 Veres cigkz. PRAHA. 11 Tánccalok. 12.05, 13.40, 17.45 és 18.10 Gramofon. 19.10 Schrammelzene. 21.15 Operett. WIEN. 11.30 Gramofon. 12 Hangv. 15.55 Gramofon. 17.25 Enekhangv. 19 Folyók dalai. 19.35 Kamarazene. 21.45 Gramofon.

Kedd, július 25.

BRATISLAVA. 14.50 Zene. 18.25 Gramofon. 19 Praha. 19.40 Szlovák dalok. 20.20 Praha. BUDAPEST. 12.05 Weidinger-zk. 12.30 Szólókvartett. 16 Szimfónikus-zk. 17. „Két német meseváros” előadás. 17.30 Zongorahangv. 18. „Egy nap a kizriguez között” előadás. 18.30 Gramofon. 19.40 „Liszt Ferenc és a magyar irodalomtörténet” előadás. 20 Francia operaszettek. Majd Lotz cigkz. 22.30 „Filmvilág a mikrofon előtt”. 23.15 Károlyi-zk. PRAHA. 10.10, 12.10 13.40, 17.50 és 19.40 Gramofon. 20.10 Xilophon-szóló. 22.15 Táncczene. WIEN. 11.30 Gramofon. 12 Zene. 15.35 Gramofon. 19 Zene. 20.30 Szimfónikus-zk. 22.05 Táncczene.

Szerda, július 26.

BRATISLAVA, 11.05 Zene, 17.05 Gramofon, 17.55 Magyar óra, 19 Praha.
 BUDAPEST, 12.05 Honvéd-zk, 13.30 Hangv. 15.30 Diákféla. 16. Francia katonák II. Rákóczy Ferenc hadserégében" előadás, 17. Sovánka cig. 18. "A gépmáder utja" előadás, 18.30 Hangv. 19. "Finnország verseiben és dalokban" előadás, 19.40 Hangv. Zenekar, 21.15 "Annabál".
 PRAHA, 11, 12, 12.95, 12.30, 13.40, 17.45 és 18.10 Gramofon, 10.10 Fuvolazene, 12.20 Operett.
 WIEN, 11.30 Gramofon, 12 Zene, 15.40 Gramofon, 19 Bécsi népies zene, 21.35 Gramofon.

Csütörtök, július 27.

BRATISLAVA, 11.05 Gramofon, 12.20 Rádiózk, 17.55 és 18.05 Gramofon, 19 és 22 Praha.
 BUDAPEST, 12.05 Balalajka-zk, 13.30 Gramofon, 16. "Gyerekek" novella, 17. "A kereskedői becsület" előadás, 17.30 Cimbalmhangv. 18. "Kémek harca a világháborúban" előadás, 18.30 Hangv. 19.10 Novella, 19.40 "Megermeközés Dopplerről" előadás és hangv. 20.40 Operett, 21.25 Bura cigiz.
 PRAHA, 11, 12 és 17.45 Gramofon, 19.10 Karének, 20 Trió, 20.25 Katonazene, 22.15 Szalonzene.
 WIEN, 11.30 Gramofon, 12 Szimfonikusok, 15.55 Dalok, 19 Szimfonikusok, 20.45 Katonazene.

Péntek, július 28.

BRATISLAVA, 14.50 Zene 17.20 Gramofon, 19 Praha, 19.30 Előadás 21.20 Praha.
 BUDAPEST, 12.05 Bertha-zk, 13.30 Hangv. 15.30 Diákféla. 16. "Vajda János" előadás, 17. "A Krúza és titkára" novella, 17.30 Trió, 18.30 Vidám-est, 19.35 Gramofon, 20.45 Küllői negyedóra, 21 Kiss cigiz, 22.10 Angolyelvi előadás 22.30 Hangv. Zene.
 PRAHA, 10.10 Gramofon, 11, 12.10, 13.40, 17.45 és 18.15 Gramofon, 19.10 Dalok, 22.20 Opera.
 WIEN, 21.30 Gramofon, 12 Szimfonikusok, 15.55 Gramofon, 19.25 Zene, 22.35 Táncezen.

Szombat, július 29.

BRATISLAVA, 11.05 Gramofon, 18.25 Zene, 10 Praha, 20 Operett, 22 Praha.
 BUDAPEST, 12.05 Sovánka cigiz, 13.05 Hangv. Zenekar, 16 Meseóra, 17 Kíspesti Dalárda, 17.40 Munkásféla. 18.10 Türogtató-est, 18.40 Rádióamatő-posta, 19.10 Gramofon, 20 Előadás a stúdióból "Szent Péter esernyője" 3 felv. 23 Mocsányi-jazz-zk.
 PRAHA, 11, 12.05 és 13.40 Gramofon, 14.50 Zene, 17.45, 18.10 és 19.25 Gramofon, 22.15 Dalok.
 WIEN, 11 Szimfonikusok, 15.15 Karének, 17 Zene 19.15 Salzburgi ünnepi játékok, 22.10 Táncezen.

SPORT

Rovartest: Boros Béla

AZ LSE KÖZGYŰLÉSE. A Lévai Sport Egyesület f. hó 26-án, szerden este fél 9 óra-
 kor tartja évi rendes tisztújító közgyűlését a Kaszinóban, melyre tagjait ezúton is meg-
 hívja.

Tennisverseny. Ms, vasárnap d. e. 9 óra-
 kor az LSE pályán lejtászára kerül az LTE—
 LSE között a Révay serleg mérkőzése. A
 valószínű résztvevők az LSE részéről: Szil-
 lassy Sári és Kata, Schwartzert Mancsi, Balog
 Kata, Bsinrohr, Márkus, Szilassy és Turay, az
 LTE részéről Blumenfeldné, Fégl Ancsi,
 Knapp Ilus, Weinberger Erzsi, Balog, Szath-
 máry, Trebitsch és Vas. A verseny főleg a
 női szakom miatt valószínűleg az LSE ja-
 vára fog eldőlni. Beleptidij nincs.

**Érsekújvár válogatott — LTE és egy
 kétszeres országos bajnok vasárnap Léván.**
 Az LTE uszó és vízpoló csapata a Sokol és
 ESE játékosaiól összeállított és a kiváló
 nyitri csatárral, Buganica megerősített érsek-
 újvári válogatott veszi fel ma a városi uszo-
 dában a versenyt uszásban és vízpolóban.
 A vendégek ebben az összeállításban tekin-
 télyes játékerőt képviselnek, úgy, hogy minden
 szlovénzsidói vidéki együttes részére komoly
 sikert jelentene legyőzésük. A mieink
 négy standard játékosuk posztján fiatal erők-
 nek állnak fel és győzelemre csak úgy lehet
 kilátásunk, ha a kipróbált standard védel-
 münk egy pillanatra sem inog meg és ere-
 jükből még arra is telni fog, hogy a fiatal,
 lelkes és erőlyes csatársort kellőleg támo-
 gassák. Mindenképpen rendkívül erős iramú,
 váratlan fordulatokban bővelkedő sok góolos
 mérkőzésre van kilátás.

A szünethet, Léván még ritkán látott
 magas szintű sportélményben részesül a köz-
 zönség: Kazl, a köztársaság 1931. és 1932.
 évi műugró bajnokának exhibíciója az artista
 művészettel határos mutatványival már
 Prága, Bécs és Páris közönségét is fascinalta
 — nem kétséges, hogy látogatása évekre a
 lévai sporttársadalom emlékeztetőbe vésődik.
 A végződik lemeréseiket belépőjegy 4 korona
 három órai fürdésel együtt is hozzá fog jár-
 ulni ahhoz, hogy rekordközönség nézze ve-
 gíg a kitűnő és változatos programot.

Fürdés 1/2 óratól, a program kezdete
 fél 4 órakor.

ČTK 4191.

Hirdetmény.

Prez. 554—17/33.

ČATA községnnek tealkkönyvi betétei az 1886 XXIX., az 1889 XXXVIII és az 1891 XVI. t-cikk értelmében elkészítettven és a nyilvánosságnak átadván ez azzal a felszólítással tétetik közzé,

1. hogy mindazok, akik az 1886. t-cikk 15 és 17. §-ai alapján ideértve e §-oknak az 1889 XXXVIII. t-cikk 5 és 6. §-aiban és az 1891 XVI. t-cikk 15. §-a a) pontjában foglalt kiegészítései — valamint az 1889 XXXVIII. t-c. 7. §-a és az 1891 XVI. t-c. 15. §-a b.) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törleszi keresetüket, azok pedig, akik valamely tehertertel átvételnek az 1886. XXIX. t. c. 22. §-a, illetve az 1889. XXXVIII. t. c. 15. §-a alapján való mellőzését megátadni kívánják, e végből kereseteket hat hónap alatt, vagyis az 1934. január 10-ig bezárólag a tealkkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törleszi keresetét annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886 XXIX. t. c. 16 és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t. c. 5 és 6. §-aiban foglalt kiegészítései is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis az 1934. január 10-ig bezárólag a tealkkönyvi hatósághoz benyújtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt esetekben kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármily irányban sértve vélik, — ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889 XXXVIII. t. c. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a tealkkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1934 január 10-ig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható, záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg. — Egyuttal figyelemzetnek azok a felek, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszerűen egyszerű másolatokat is csatolták, vagy ilyeneket pótlólag benyújta-
 nak, az eredetieket a tealkkönyvi hatóságnál átvehetik.

Okresný súd v Želiezovciach odd. pkn. dňa 10. júla 1933.

prednosta okr. súdu.

Gabonaárak :

Buza	— —	100 kgr.	—	130 kor.
Rozs	— —		75	— 76 .
Árpa	— —			— 80 .
Zab	— —			— 70 .
Kukorica	— —		90	— 95 .
Bab	— —		85	— 90 .

VALUTAÁRFOLYAMOK

Bars megyei Népbank Levéla, jelentése.

	jul.	jul.
	15-én:	22-én:
100 pengő	— —	457—
100 osztrák schilling	— —	395— 397—
1 angol font	— —	112— 113—
1 amerikai dollár	— —	23.20 23.20
100 svájci frank	— —	655— 653—
100 francia frank	— —	132— 134—
100 líra	— —	184— 185.10
100 német márka	— —	806— 801.50
100 dinár	— —	44— 18.75
100 lei	— —	18— 46.90

APRÓ HIRDETÉSEK.

Hirdetésekre való levélbeli érdeklődésekhez kérünk válasza szolgáló levelezőlapot csatolni

Keresek megvételre jókarban lévő komplett 45-50 és dupla ajtót. Cim a kiadóban.

Negy szobás uri lakás, teljes komforttal a város legjobb helyén, okt. 1-re kiadó. 1034

Eladó ház szabadkézbe a város belsejében, mely kereskedelmi célra is kitűnően alkalmas. — Bővebb felvilágosítás Simor utca 8. 1025

Kákai uton két háztelek jutányosan eladó, ugyanott egy nagy deszka sopa cserépfedéllel olcsón kapható. Cim Kákai ut 84 sz. 1023

Eladó két szobából, két konyhából álló lakóház. Csepregi u. 43. szám.

Eladó Káka elején 25 évig adómentes, modern, új ház: 3 szoba elő, — felszerelt fürdő — és cselédszoba, terrasz, vízvezetékkel és teljes souterinnal. — Ugyanott háztelkek jutányosan kaphatók. Bővebbet BORCSÁNYI és CSERNÁK-nál. 13

Perfekt magyar és szlovák könyvelő és gépíró(nő) elhelyezést nyerhet üzletben. Aki németül is tud, előnyben részesül. Sajátkezű ajánlatokat kérjük a Bars kiadóhivatalában leadni. 1044

Kiadó egy éves szoba. Zugó utca 16. 1045

Különálló ház mely áll 2 szoba, konyha, speizből, október 1-ra kiadó. Bővebbet Lángorló utca 20. 1046

Butorozott szoba azonnal kiadó 2 személy részére, esetleg konyha használattal. Ujtelep I. utca sarok, BELLÁ-nál. Ugyanitt rádió, villanyvasaló, új porszívógép eladó. 1047

Raktár Várady tér 2 szám alatt kiadó, augusztus 1-től. 1048

Kiadó a kasznárságban 2 szobás komfortos lakás, azonnal beköltözhető. Cim: Földp, járásbíróaság. 1049

Vennék vasból egy használt pászéskazettát. Cim: Koháry-u. 18. 1050

Intézők keresnek vidékre augusztus 1-re egészséges, szorgalmas, szolid 20 év körüli leányt mindenesnek jó bizonyítvánnyal, fizetés megegyezés szerint. Cim a kiadóban. 1051

Eladó vagy bérbeadó egy ház, mely áll 3 szoba, konyha, fürdőszoba, speiz, mosókonyha, pince és verandából. — Cim: Tolstoj u. 15. 1052

Leanderek eladók Kersék utca 5. 1053

SZÉPIRODALMI MŰVEK

NAGY VÁLASZTÉK-

BAN KAPHATÓK

NYITRAI ÉS TÁRSA

KÖNYV- ÉS PAPIRKERES-
KEDÉSÉBEN LEVICÉN-LÉVÁN

Bütorozott szoba, esetleg konyhával kiadó Damjanich-utca 25
1084

Eladó ház, mely áll 2 szoba, konyha, konyha, speiz és nyitott folyosóból. Csepregi u. 19. sz. 1085

Vendéglő egyedüli a községben, trafikál, forgalmas országot mellett, nagy kerttel és udvarral eladó. Cim: Vendéglő. Hulvinky, posta Tek. Sárulhy. 1086

Eladó 2 szobás ház mellékkeliségekkel és egy fűskamra, szolid árban. Érdeklődni lehet: Barsi u. 22. 1087

Kiadó szoba, konyha. Ujtelep, VII u. 9. 1088

Eladó ház Kossuth utcában. Cim a kiadóban. 1089

Kiadó üzlethelyiség és két szobás lakás. Koháry u. 1. 1090

Utlevél vizumok leggyorsabban megszerzethető, minden hóban dívatlapok kaphatók, kalapszcsők minden mennyiségben, írógépszalagok legolcsóbban, kisregények, folyóiratok állandóan kaphatók DOBROVITZKY M. papirkereskedésben Levice, Bástya u. 2. 1061

Faszén, tűzifa megrendelhető. Teledó (kocka szur) mindennemű kézimunkák, szép kivitelben, jutányos áron eszközöketnek DOBROVITZKY M. papirkereskedés Levice, Városházzal szemben. 1062

SZÉPIRODALMI UJDONSÁGOK

NAGY VÁLASZTÉKBAN KAPHATÓK

NYITRAI ÉS TÁRSA

KÖNYV ÉS PAPIRKERESKEDÉSÉBEN LÉVÁN

Egy „PFAFF”
birtokában lenni minden-
napi örömet jelent.
Kerjen prospektust!

HALÁSZATI cikkek.
Vadászfegyverek,
lőszer és robbantószer áru da!
ČZ motorkerékpárok.
Összes gyártmányú kerékpárok
és alkatrészek.

Szakszerű javító műhely és kerékpár zománcozás!

Gramafon és lemezek,
utolsó felvételek!

Petrix elemek állandóan
raktáron!

BAROSKA J. mechanikus LEVICE
Telefon 130. puskműves Kálnai utca 3.

Kályhák! Kályhák!

ELVÁLLALOM: Cserékályhák, takaréktűzhelyek felépítését, ugyszintén kályhák átrakását, tisztítását és vaskályhák samottozását szakszerűen és jutányos áron. - Uj cserékályhák állandóan raktáron. - A n. é. közönség pártfogását kéri

RICHTER BÉLA

kályhás LEVICE, Kopai utca 10.

ELŐZETES ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel értesítem a t. hölgy-közönséget, hogy elegendő számú jelentkező esetén, LEVICÉN,

NŐIRUHA szabászati tanfolyamot rendezek,

amely tanfolyam a Berliini szabászati akadémia anyagát öleli fel és az ottani tanítás szerint történik. És ez elegendő garancia arra, hogy ezáltal a résztvevők egy életre szóló értéket kapnak. Jelentkezni lehet levelezőlap útján és pedig bezárólag f. hó 25-ig az alanti címre. - Tandij a 4 hetes tanfolyamra Ké 300.— ● Tisztelettel:

J. CZIEL a berliini szab. ak. okl. Lučenec Kis Bög 25 és stb. tulajdonosa

Építőtelkek

az Ujmajor és az épülő do hány beváltó mellett fekvő, Schoeller és Társa cég tulajdonát képező területen

eladók

Felvilágosítást ad:

Dr. Simek István

ügyvéd, LEVICE

Cserélje be

régi, teleses RADIO készülékét modern váltóáramu hálózati

RADIO-ra!

Előnyös CSEREAJKIO elsőrendű, szelektív TELEFUNKEN radio készülékekben!

Cserélje ki

régi elgyöngült RADIO LÁMPÁIT a legtökéletesebb TUNGSRAM bárium lámpákra, amelyekért a gyár IRÁSBELI JÓTÁLLÁST vállal!

HASZNÁLJA KI a Tung-sram-gyár ezen egyedülálló jótállási kedvezményét! Minden igénynek megfelelő radio készülékek, hangszórók, anódpótlók, akkumulátor-töltők nagy választékban és kedvező részlettízetésre! Állandóan friss radio elemek! Akkumulátorok szakszerű töltése és kezelése!

RADIO CENTRAL - KERN TESTVÉREK

áruházában Léván.

Telefon: 14. Alapított 1881.